

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมการดูแลและแรงสนับสนุนทางสังคมของผู้ดูแลผู้บาดเจ็บที่ศีรษะ

ผู้เขียน นางชนัญชิตา โทธิประสาท

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา สุนทรสรรพ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกพร สุคำวัง กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้ที่รอดชีวิตจากการบาดเจ็บที่ศีรษะ มักจะมีปัญหาด้านร่างกายและจิตใจหลงเหลืออยู่ ทำให้มีข้อจำกัดในการดำรงชีวิตด้านต่างๆ จึงต้องพึ่งพาผู้ดูแล การวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการดูแล แรงสนับสนุนทางสังคมของผู้ดูแลผู้บาดเจ็บที่ศีรษะ และหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดูแลและแรงสนับสนุนทางสังคมของผู้ดูแลผู้บาดเจ็บที่ศีรษะ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นผู้ดูแลที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้บาดเจ็บที่ศีรษะที่ได้รับการจำหน่ายจากโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลนครพิงค์ โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่ และโรงพยาบาลแมคคอร์มิค ระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2546 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2547 จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินพฤติกรรมการดูแลที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากเครื่องมือของนภภรณ์ แก้วภรณ์ (2533) และแบบประเมินแรงสนับสนุนทางสังคมซึ่งดัดแปลงมาใช้ในผู้ดูแลโดยสายพิณ เกษมกิจวัฒนา (2536) แบบประเมินพฤติกรรมการดูแลผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ คำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาได้เท่ากับ .99 หาค่าความเชื่อมั่นโดยคำนวณหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของเครื่องมือทั้งฉบับได้เท่ากับ .91 หมวดพฤติกรรมการดูแลด้านร่างกายได้เท่ากับ .88 หมวดพฤติกรรมการดูแลด้านประคับประคองจิตใจได้เท่ากับ .92 สำหรับแบบประเมิน

แรงสนับสนุนทางสังคมทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ .89 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และหาค่าความสัมพันธ์โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ดูแลผู้บาดเจ็บที่ศีรษะมีพฤติกรรมการดูแลโดยรวมในระดับมาก (\bar{X} = .84, S.D = .01) โดยมีพฤติกรรมการดูแลด้านร่างกายและด้านประคับประคองจิตใจอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = .87, S.D = .01 และ \bar{X} = .80, S.D = .01 ตามลำดับ)
2. ผู้ดูแลผู้บาดเจ็บที่ศีรษะได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมระดับมาก (\bar{X} = 87, S.D = 7.41)
3. พฤติกรรมการดูแลทั้ง โดยรวมและรายด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงสนับสนุนทางสังคมของผู้ดูแลผู้บาดเจ็บที่ศีรษะ

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบในการวางแผนการพยาบาลเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้ดูแลก่อนการจำหน่ายผู้บาดเจ็บที่ศีรษะออกจากโรงพยาบาล แต่อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพฤติกรรมการดูแลและแรงสนับสนุนทางสังคมเฉพาะของกลุ่มผู้ดูแลผู้บาดเจ็บที่ศีรษะ

Thesis Title Caring Behaviors and Social Support Among Caregivers of
Persons with Head Injuries

Author Mrs. Chananchida Potiprasat

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Achara	Sukonthasarn	Chairperson
Assistant Professor Dr. Khanokporn	Sucamvang	Member

ABSTRACT

Head injury survivors commonly have physical and psychological problems which make their daily life become limited; thus, dependency on caregivers is inevitable. The purpose of this correlational descriptive study was to determine caring behaviors, social support, and a relationship between caring behaviors and social support among caregivers of persons with head injuries. The subjects were 90 caregivers who have had the experience of caring for persons with head injuries who were discharged from Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital, Nakornping Hospital, Chiang Mai Neurological Hospital, and McCormick Hospital between December 2003 to March 2004. The research instruments included a Demographic Recording Form, a Caring Behaviors Form modified from that of Napaporn Kawkun (1990) by the researcher and a Social Support Questionnaire modified by Saipin Gasemgitvatana (1994). The content validity of the Caring Behaviors Form was .99. The overall reliability of the Caring Behaviors Form, checked by Cronbach's alpha coefficient, was .91. The reliability coefficients of the subscales of the Caring Behaviors Form, namely physical caring behaviors and psychological support, were .88 and .92, respectively. The reliability of the Social Support

Questionnaire was tested and Cronbach's alpha coefficient was .89. Descriptive statistics and Pearson's product-moment correlation coefficient were used to analyse the data.

The results of the study showed that:

1. Caregivers of persons with head injuries had an overall high score of caring behaviors, and a high score in both physical and psychological support subscales ($\bar{X}=84$, S.D=.01, $\bar{X}=87$, S.D=.01, and $\bar{X}=80$, S.D=.01, respectively) ;

2. Caregivers of persons with head injuries received high social support ($\bar{X}=87$, S.D=7.41) ; and

3. There was no relationships between overall caring behaviors as well as subscales of caring behaviors and social support among caregivers of persons with head injuries.

The results of this study can be used to plan for comprehensive caregivers preparation before discharging persons with head injuries from the hospital. Nevertheless, the Caring Behaviors Form and the Social Support Questionnaire should be further developed specifically for the group of caregivers of persons with head injuries.